

בהוקרה מתנועת המושבים בישראל

המייסדים

נטעים | 1932

עדינה ומרדכי ברנד

אסתר ואברהם ברזילי

שרה ויואל בן-יעקב

לאה ויוסף ארנשטיין

מיכל (בוקה) ויצחק אלקלעי

שמואל וחנה קורן

פרידה ואברהם נוישט

אסיה ואלימלך נאמן

מרים וחיים ורדי

בתיה וחיים גוטשל

לאה ויוחנן (חונה) שפרינצוב

ברכה וצבי שברצמן

צביה ויעקב רוזנפלד

מרים ושמואל קליבנוב

מייסדים נוספים:

שושנה ודב אפשטיין
מניה ומשה קורנברג
שושנה ושמואל בוכבינדר

שרה ושולם וולפינזון
תמר ושלמה איזנברג
דבורה ויחיאל כרמלי
צביה וברוך צ'יז'יק
דבורה ומשולם דוידסון

פנינה ויעקב פורטוגלי
חנוך ובתיה ויסברג
זהבה וליבוש קליפלד
יוכבד ואהרן כהנובסקי
ציפורה ומרדכי לבקוביץ

איטה וצבי שפירא
נוסיה ונעמן שברצמן
מרים ויהודה הוכמן
בתיה וחיים זסלבסקי
שושנה וצבי הורביץ

חיה וטוביה גולדין
בתיה ומאיר דונסקוי
בלה ומרדכי ירמיצקי
רחל ואברהם רבינוביץ
חנה ואשר קלורפלד

בתיה וצבי גבת
חנה ויחיאל קוסר
שושנה ויוסף זגרנסקי
בת-שבע ושולם יפה
שרה ומרדכי סגלוב

בין השנים 1945-1948 מתדרדר המצב הביטחוני באזור, והמושב מתארגן להגנה מפני הערבים הרבים היושבים בנבי רובין ועל הדיונות שסביב. (שלושה יהודים נפצעו קשה בנטעים על ידי ערבים. "הצופה" 16.3.1947). בה בעת נאלצים להתמודד עם נוכחותו העוינת של הצבא הבריטי ופועלים במחתרת לשמירה על הנשק והסתרתו ב'סליקים'. הנשק שנרכש עוד בתחילת הדרך עלה בכסף רב ובסכנה גדולה ונתן למייסדים מעט בטחון. באותה עת גויסו החברים כולם לבניית גדר היקפית, חפירת עמדות וחלוקת גזרות. הנוער הבוגר בני ה-17 עד 19 מגויסים לשתי כיתות כוננות והצעירים משמשים כ'רצים ק שרים' ויוצרי קשר מורס עם יישובי הסביבה.

בשנת 1948, עם פרוץ מלחמת העצמאות בורחים הערבים כולם וקמה מדינת ישראל. כל בני המקום מתגייסים לצבא, שבעה מהם נהרגים, המכה קשה מנשוא. לזכרם של הנופלים מוקם גן הבנים ובמרכזו אבן הנושאת שמותיהם- עדות אילמת לחסרונם.

בסמוך למושב מוקמת גם מעברה של יוצאי צפון אפריקה. בשל הצורך בפרנסה, ועל פי דרישתם של המוסדות, נכנסים אלה לעבוד במשקי החברים ובפעם הראשונה נפגע ערך העבודה העצמית.

בשנות ה-90 מתחילה דעיכתם של עקרונות המושב. ארגוני הקניות ברחבי הארץ פושטים את הרגל, ובנטעים, כבשאר המושבים, החקלאות הופכת שולית. רק כחמש משפחות מתפרנסות בעיקר מחקלאות. כיום מונה המושב כ-160 בתי אב, כולל ההרחבה, מתוכם 48 בעלי נחלות.

במש-עשרה הנחלות של המייסדים חיים היום צאצאים שלהם, על כן מופיעות גם תמונותיהם, שאר המייסדים מצויינים בשמותיהם בלבד.

מושב נטעים-המייסדים

בשנת 1927 בראש"צ, בעקבות שמועות על המגמה להרחבת ההתיישבות בארץ, מתארגנת קבוצה של אנשי העלייה השנייה הנמצאים בארץ כבר מעל 15 שנים. הם קוראים לעצמם 'ארגון הותיקים', עדות לשנים בהן עברו בארץ כל מסלול עבודה אפשרי, מסלילת הכבישים בצפון ועד עבודה בחקלאות ברחובות ובראש"צ אצל האיכרים. היו גם אחדים ששרתו בנגוד העברי.

בשנת 1930 מחליטה הסוכנות ליישב אלף משפחות פועלים ותיקות בסמוך למושבות ותיקות. למרות גילם הבוגר, נענים אנשי הגרעין להצעה ומצטרפים לתוכנית 'התיישבות האלף הסובלת מחוסר תקציבים.

במרץ 1932 עולה הגרעין על הקרקע, לאחר שהחברים עוברים וועדת קבלה ונדרשים לשלם 10 לירות. מוקמות 42 נחלות חקלאיות המבוססות על 15 דונם. מתחילה תקופה של 'התיישבות בהדרגה' בה המתיישבים ממשיכים לעבוד במושבות עד שיהפוך משקם הפרטי למקור ההכנסה העיקרי.

המייסדים רובם אנשי מפא"י ובעלי תודעה שיתופית חזקה, נחושים לקיים בקפדנות את עקרונות המושב שהם: 1. קרקע לאומית 2. עבודה עצמית 3. ערבות הדדית 4. שיווק מאורגן. באין ממשלה ומדינה, בונים חברי המושב את מערכת החינוך בכוחות עצמם ובשיתוף עם מושב בית-חנן. נפתחים גני ילדים ובית ספר, וצעד אחר צעד נבנית שגרת החיים ביישוב וקמים מוסדותיה. נפתחים צרכניה ומשרד לצרכי האגודה, נבחרת מזכירות, מתקיימות אסיפות כלליות, והיפים מכל, הם החגים המשותפים. הדברים נעשים מתוך רצון טוב ומאור פנים, ניכרת הכמיהה להיות יחד, להתרגש מהיצירה המשותפת.

תנועת המושבים בישראל. שומרים על המרחב הכפרי. שליחות לאומית שהיא זכות

